

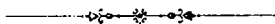
Møde den 28. Maj 1909

af Byraadets valgte Medlemmer under Forsæde af Redaktør Simonsen som valgt Formand til Decision af Kommunens Regnskab for 1907—08.

Der fremlagdes:

1. Talrevisors Antegnelser med paategnede Besvarelser,
2. den kritiske Revisions Antegnelser med paategnede Besvarelser og
3. Indstilling fra Decisionsudvalget om Regnskabet Decision.

Det vedtoges at godkende Regnskabet overensstemmende med Udvalgets Indstilling.



Mødet den 28. Maj 1909.

Formanden bød Kaptajn Paulli, der var indtraadt i Raadet i Stedet for Fru Krarup, velkommen og udtalte Haabet om, at Kaptajnen maatte befinde sig vel ved Byraadsarbejdet.

1. (J. Nr. 23²—1909). Beretning om **Byggeforetægender** m. m. i 1908—09.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 549—1908). Meddelelse om, at Emanuel Jensen og H. A. Pihl er ansat som **Timelærere** og Anna S. Christensen og Marie Christensen som **Timelærerinder** ved Kommunens Skolevæsen fra 1. Juni d. A. at regne.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 128—1909). Regnskab for Wiggo og Julie **Voigts Legat**.

Til Efterretning.

4. (J. Nr. 65—1909). Indenrigsministeriets Approbation paa Overenskomsten angaaende Bygning af en **Bro over Aaen** ud for Vestre Møllesti og Gadeanlæg paa Aaens østre Side.

Til Efterretning.

5. (J. Nr. 61—1909). Indenrigsministeriets Samtykke til Udfærdigelse af det i Mødet den 22. April d. A. vedtagne **midlertidige Tillæg til Beværtervedtægten** i Anledning af Landsudstillingen.

Til Efterretning.

6. (J. Nr. 56—1909). **Midlertidigt Tillæg til den under 9de Oktober 1897 udfærdigede Politivedtægt for Aarhus Købstad.**

Til Vedtægtens § 67 føjes følgende Bestemmelser:

»Beværtningsdrivende, hvis Beværtningslokaler ere beliggende i en Forhusbygning ud imod Gaden og ikke findes i Kældere, kunne fra den 15de Maj til den 15de September 1909 imod at erlægge en Afgift af 200 Kr til Stadens Kasse og i øvrigt paa de i nærværende Paragraf foreskrevne Betingelser holde deres Lokaler aabne indtil Kl. 1 Nat. Efter bemeldte Tid og indtil Kl. 5 Morgen maa ingen Beværtning eller Udsækning finde Sted og ingen Gæster indlades eller opholde sig i Beværtningslokalerne.

Beværtningssteder, der i Medfør af nærværende Paragrafs 3die Stykke allerede have Tilladelse til at holde aabent til Kl. 1 Nat, fritages i indeværende Aar for til Stadens Kasse at betale Differencen mellem den til 4 Maaneder svarende Del af den af dem i Medfør af den citerede Bestemmelse erlagte Kændelse af 1000 Kr. og den oven foreskrevne Kændelse af 200 Kr.«

Foranstaaende Tillæg, til hvis Udfærdigelse Justitsministeriet ved Skrivelse af 18de d. M. har meddelt Amtet Benyndigelse, træder straks i Kraft.

Aarhus Stiftamt, den 25de Maj 1909.

V. Dreyer.

Til Efterretning.

7. (J. Nr. 79—1909). Indenrigsministeriets Samtykke til Optagelse af et nyt **Kommunelaan paa 9 Milioner Kroner.**

Til Efterretning.

8. (J. Nr. 131—1909). Indstilling fra Skoleudvalget om Indretning af **Husgerningslokaler** i Skolerne i Christiansgade og Ingerslevs Avenue samt **Sløjdlokale** i Skolen i Finsensgade.

Jakob Jensen oplyste, at Lokalerne var til Stede, saa Indstillingen angik kun Anskaffelse og Installation af Inventar. Udgiften beløb sig til 9200 Kr., der fordeltes med 3500 Kr. til hver af Skolerne i Christiansgade og Ingerslevs Avenue og 2200 til Skolen i Finsensgade. Indstillingen forelaa i Henhold til tidligere Beslutning om at indføre disse Fag i de nærmeste Aar. Naar de paagældende Lokaler var monteret, var der kun Skolerne i Ny Munkegade, Paradisgade og Nørrebrogade tilbage, men for disse Skoler manglede de fornødne Lokaler, saa Indførelsen af Sløjd og Husgerning i dem vilde først komme senere. Udgiften var tænkt afholdt af det ny Laan, men forbaabentlig kunde Budgetudvalget allerede nu anvise Pengene, saa der snarest kunde tages fat. Ganske vist skulde Lokalerne først tages i Brug ved det ny Skoleaars Begyndelse, men da Arbejderne skulde udføres i Ferierne, maatte der begyndes allerede i den kommende Sommerferie.

Laursen skulde ikke modsætte sig Sagens Gennemførelse, men syntes ikke om at tage Beløbet af Laan, da det nærmest henhørte under løse Udgifter. Han vilde derfor være tilbøjelig til at henstille, at Beløbet først stilledes til Raadighed i det ny Budgetaar. Hovedparten af Beløbet skulde medgaa til Anskaffelse af Redskaber og Inventar, der jo ikke kunde siges at danne noget Aktiv, saa det var mest rimeligt, at det blev afholdt som ordinær Udgift.

Jakob Jensen fandt det fuldt berettiget at tage Beløbet af Laan, da det var en Førstean-

skaffelse og ikke en Fornyelse, det drejede sig om. Det vilde blive en større Omgang, hvis alt nyt Skoleinventar skulde opføres paa Budgettet.

L a u r s e n gjorde Forskel paa, om det var en ny eller en gammel Skole, der skulde forsynes med Inventar. Det drejede sig desuden ikke blot om disse 9—10000 Kr., men om de betydeligt større Summer, der vilde medgaa til Indretning af de fornødne Lokaler i de andre gamle Skoler. Der kunde derfor være god Grund til at ønske oplyst, hvor store Beløb der ialt vilde medgaa.

J a k o b J e n s e n oplyste, at den finansielle Side af Spørgsmaalet var tilendebragt, inden Hr. Laursen kom ind i Byraadet. Forøvrigt havde Hr. Laursen selv under sin forrige Byraadsperiode været med til at reparere gamle Skoler paa Laan, saaledes ved Opførelse af Badeanstalt og Overlærerbolig til Skolen i Paradisgade, Badeanstalter og Sanglokaler i Skolerne i Frederiksalles og Valdemarsgade og Køb af Overlærerbolig til Skolen i Nørrebrogade. Enten man byggede en Skole færdig paa en Gang eller senere udvidede den, maatte være det samme.

F o r m a n d e n bekræftede, at der forelaa tidligere Byraadsbeslutning om Indførelse af de paa-gældende Fag. Hr. Laursen havde for saa vidt Ret i, at det vilde være ønskeligt, hvad Taleren ogsaa oftere havde gjort gældende, at de forskellige Udvalg samtidig med en Indstilling omtalte dennes pekuniære Side.

L a u r s e n kunde ikke anerkende Parallellen mellem det foreliggende Tilfælde og de af Hr. Jakob Jensen fremhævede, der jo var rene Nybygninger. Der var Forskel paa at bygge en helt ny Bygning og paa at forandre lidt i en Kælder og anskaffe noget Inventar.

Jakob Jensen kunde oplyse, at der de tidligere Steder ikke blot var blevet opført Nybygninger, men ogsaa anskaffet Inventar.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 77—1909). Fra Skolekommissionen forelaa følgende **Erklæring** vedrørende den af tidligere Medlem af Skolekommissionen Overlærer Lorentzen til Kultusministeriet indsendte **Besværing** over, at en Del af de betalende Borgerskolers Klasser undervises om Eftermiddagen i den gamle Skole paa Vestergade:

»I Anledning af, at Overlærer Lorentzens Klage over Forholdene ved Betalingsborgerskolen og Mellemskolen er sendt Skolekommissionen til Erklæring, tillader man sig at bemærke følgende angaaende den Indflydelse, som Betalings skolens Klassers Anbringelse om Eftermiddagen eller i den gamle Borgerskole paa Vestergade maatte have paa Undervisningens Kvalitet, idet der først henvises til vedlagte Oversigt over, hvornaar og hvor alle Betalingsborgerskolens og Mellemskolens Klasser undervises.

Det fremgaar af Oversigten, at det er de yngste Klasser, som man har henvist til Eftermiddagsundervisning — i Overensstemmelse med den Praksis, som er fulgt i Byens almindelige Borgerskoler, hvor de tre yngste Klasser undervises om Eftermiddagen og de fire ældste om Formiddagen. —

Den dobbelte Benyttelse af Skolelokaler maa naturligvis principielt anses for uheldig — Lokalerne bliver næppe tilstrækkeligt udluftede efter Formiddagsundervisningen, inden Eftermiddagsbørnene kommer, hvad Skolehygiejniskere sikkert med nogen Grund anker over; Skolekommissionen anser det dog for sandsynligt, at

der lægges for stor Vægt paa dette Forhold, især naar Talen er om moderne Skolelokaler med rigelig Ventilation. —

Mere Betydning turde det have, at Lærerne ikke er saa friske til deres Gerning og Eleverne ikke saa modtagelige i Eftermiddagstimerne som om Formiddagen. — Der er ingen Tvivl om, at Lærerne møder med størst Friskhed til deres Gerning om Morgen. Saalænge imidlertid Kommunen ikke stiller betydelig flere Lokaler til Skolevæsenets Raadighed, vil det jo være nødvendigt at benytte Lærernes Arbejdskraft ogsaa om Eftermiddagen, og da dette er et Forhold, som vistnok finder Sted i de fleste større Byer — bl. a. i København baade i Betalings- og Friskolen —, saa mener Skolekommissionen, at der ikke er noget paafaldende eller uforsvarligt i, at det ogsaa sker i Aarhus, saa meget mere som Skoleplanen jo ikke indeholder noget om dette Punkt.

Hvad det angaar, at Børnene skulde være mindre modtagelige, saa kan dette vel næppe bestrides; men Skolekommissionen tror dog, at dette i højere Grad gælder større Børn, som udfører lønnet Arbejde om Formiddagen, end Børn i 7--8 Aars Alderen. — Hertil kommer: Der klages ofte med Grund over at Skolebørnene, især de yngste, ikke faar Søvn nok; Forældrene sørger ikke altid for at de kommer tidlig nok i Seng, og om Morgen hindrer Skolen dem i at sove længe. — Der er vistnok mange Forældre, som ikke har noget imod, at deres Smaabørn først skal møde i Skole senere paa Dagen.

Den største Ulempe ved Undervisningen af Smaabørn om Eftermiddagen turde i det hele være den, at de om Vinteren maa gaa fra Skole

i Mørke. Selv om det sker i en Købstad, hvor der sørges for god Gadebelysning, saa maa det dog siges at være uheldigt. Imidlertid er der jo næppe Udsigt til, at Kommunen foreløbig vil kunne skaffe saa mange Skolelokaler, at disses Benyttelse om Eftermiddagen undgaas, og saa længe dette ikke er Tilfældet, mener Skolekommissionen, som forau anført, at maatte foretrække en Ordning, hvorefter det er Smaa-børnene, som gaar i Skole om Eftermiddagen.

Med Hensyn til Benyttelsen af Lokalerne i den gamle Skole paa Vestergade, da kan Skolekommissionen ikke antage, at disse Lokalers mindre moderne Beskaffenhed skulde have nogen ugunstig Indflydelse paa Undervisningen af de der anbragte Klasser. De benyttede Klasser, der alle findes i den til den højere Borgerskole i 1847 opførte Bygning, kan i det hele ikke siges at være daarlige, og Trappen, som særlig nævnes i Overlærer Lorentzens Skrivelse er ganske vist temmelig smal, men Skolekommissionen tror dog, naar Hensyn tages til, at kun 3 Klasser skal benytte den, at Børnene i paa-kommende Tilfælde vilde kunne komme lige saa hurtigt nedad denne Trappe, som de langt talrigere Elever i Byens store Skoler. —

Skolekommissionen kan resumere sine Udtalelser saaledes: Det kan ikke antages, at Undervisningen er ringere for de Klassers Vedkommende, som er anbragte paa Vestergade. Derimod er selvfølgelig Formiddagsundervisning at foretrække for Eftermiddagsundervisning, ligesaa vel i Betalings- som i Friskolen; men da der næppe er Udsigt til, at Skolevæsenet i den nærmeste Fremtid kan meddele alle Børn Undervisning om Formiddagen, og nogle Børn skal

gaa i Skole om Eftermiddagen, saa er det naturligt hertil at vælge de yngste Børn.

Sluttelig undlader man ikke at bemærke, at det under mange og alvorlige Overvejelser angaaende den bedst mulige Ordning af de paaklagede Forhold har ligget Skolekommissionen paa Sinde at træffe det bedste Arrangement for Børnene i alle de herværende Arter af Skoler, Betalingsborgerskolen saavel som Fri- og Mellemskolen«.

Skolekommissionens Erklæring tiltraadtes.

10. (J. Nr. 129—1909). Skrivelse fra Skoleudvalget om trufne Foranstaltninger i Henhold til Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 23. September 1907 om **Børns og unge Menneskers Arbejde** i forskellige Erhvervsvirksomheder.

J a k o b J e n s e n forelagde Skrivelsen, hvori oplystes, at Skoleudvalget havde ladet undersøge, hvor mange Børn der ulovligt var anbragt i Plads, hvilket viste sig at være ikke saa faa. Derefter advarede Udvalget gennem Byens Dagblade Principaler og Forældre imod at opretholde det ulovlige Forhold, da Udvalget, hvis dette skete, maatte gøre Anmeldelse til Politiet. Denne Advarsel gjorde udmærket Virkning, og Skoleudvalget mente derfor at kunne tilraade, at der akkviesceredes ved det foretagne, idet det lovede fremtidig at have sin Opmærksomhed henvendt paa Forholdet. Antagelig vilde Befolkningen saa snart blive fortrolig med, at Børnene ikke maatte anbringes i Plads i Strid med Vedtægten.

Vedtoges.

11. (J. Nr. 29—1909). De i Mødet den 13. Maj d. A. behandlede Indstillinger fra et Flertal og et Mindretal af Budgetudvalget angaaende **Lønning af Kæmnerstillingen** forelaa atter til Behandling.

Formanden erindrede om, at ingen af Indstillingerne ved forrige Behandling opnaaede at blive vedtaget, og at Sagen derfor paa ny henvises til Budgetudvalget. I dette var der blevet gjort Forsøg paa at opnaa et Kompromis, idet Udvalgets Flertal havde vist sig villig til at gaa med til en noget højere Løn, end det først havde foreslaaet, men Udvalgets Mindretal havde ikke ment at kunne forandre sit Standpunkt, da det var det om at gøre, at Kæmneren vedblivende blev ligestillet med Bogholderen og i det hele taget ikke blev lavere stillet end dem, han stod sammen med. Lønregulativet bestemte nemlig ikke alene Funktionærernes Løn, men var desuden en Art Klassesdeling for dem. Efter hele Kæmnerstillingens historiske Udvikling og det Ansvar, den medførte, vilde det være i høj Grad urigtigt nu at sætte den lavere end hidtil. Mindretallet maatte derfor vedblivende fastholde Kæmnerens Begyndelsesløn sat til 4000 Kr.

Simonsen oplyste, at Budgetudvalgets Flertal af Hensyn til det, der skete i forrige Byraadmøde, havde stillet sig imødekommende for at opnaa et Kompromis. Enkelthederne ved dette var dog slet ikke blevet drøftet paa Grund af Mindretallets afvisende Holdning. Flertallet kunde imidlertid ikke helt frafalde sit Krav og gaa ind paa Mindretallets Fordring, fordi man derved vilde indrømme, at Kæmneren havde faaet de 800 Kr. aarlig for slet intet at bestille. Flertallet betragtede Kæmnerstillingen som en Kassererpost af samme Art som Gasværksskasserers kun med et betydeligt større Arbejde. Desuden kunde Flertallet ikke anerkende det nødvendige i, at Kæmneren skulde være Jurist. Det betragtede det nemlig som givet, at der inden længe vilde komme

en Lov om folkevalgte Borgmestre, og saa vilde der naturligvis blive ansat en kommunal Embedsmand, der havde juridisk Uddannelse. Under Hensyn til disse Punkter mente Flertallet ikke, at der var noget Holdepunkt for den Opfattelse, som blev gjort gældende af Mindretallet. Han sluttede med at udtale sin Beklagelse over, at Mindretallet havde saa stor Lyst til at rejse Konflikt paa det foreliggende Spørgsmaal.

F o r m a n d e n udtalte, at Hr. Simonsen meget godt vidste, at det ikke var Ønsket om at rejse Konflikt, men et Princip, der havde været det afgørende for Udvalgets Mindretal. Flertallets Indstilling vilde sætte Kæmneren langt under de Funktionærer, han nu stod sammen med specielt Bogholderen; Kæmneren havde et stort pekuniært Ansvar og maatte nødvendigvis sidde inde med visse Kvalifikationer, som der ikke kunne regnes med til den Løn, Flertallet fandt passende. Sagen kunde imidlertid nu gaa til Ministeriet, og Mindretallet kunde ledsage den med sin Indstilling.

M i k a e l J o h a n s e n beklagede Flertallets Standpunkt, idet han ikke kunde anse det for hverken rigtigt eller værdigt at byde saa lav en Løn, som Flertallet foreslog. Da Kæmnerstillingen omfattede mange juridiske Spørgsmaal, vilde han anse det for nødvendigt at antage en Jurist. Skønt han altsaa fandt det uheldigt at sætte Begyndelseslønnen lavere end 4000 Kr., vilde han dog synes, at der var god Grund til at tage det, Mindretallet vilde byde, og han ønskede derfor oplyst, hvad dette havde tænkt sig.

J a k o b J e n s e n kunde ikke indrømme, at Flertallet vilde nedsætte Lønnen. Forholdet var det, at Kæmneren havde udført et Stykke Arbejde for Havnen, men naar det Arbejde bortfaldt, var

Spørgsmaalet, hvor meget eller hvor lidt Byraadet vilde lægge til den egentlige Kæmnerløn. Naar der nu blev talt om at sætte Kæmnerstillingen lavere end Bogholderstillingen, maatte han dog gøre opmærksom paa, at det var den Maade særlig Budgetudvalget havde arbejdet paa i de senere Aar, der havde foraarsaget, at Skellet nu var fremme. Ganske vist var det mange Penge, der gik gennem Kæmnerens Hænder, men en meget stor Del udbetaltes dog gennem Anvisninger, og det var ikke saa meget de store Beløb som Posternes Aftal, der besværliggjorde en Kasserers Arbejde. Han maatte i det hele taget beklage, at man havde faaet Lønregulativet gennemført, da det kun var et første Forsøg paa at stække Byraadet Magt. Lønordningen havde kun ført til Kiv og Strid, men Byraadet havde ved det faaet Lejlighed til at gøre sig selv mere umyndig, end det var i Forvejen. Han vidste ikke, om det var bevidst eller ubevidst, at man havde givet Lønregulativet en saadan Rækkevidde, men det var i hvert Fald kedeligt at se det ene vedtaget efter det andet, der gik i Retning af at indskrænke Raadets valgte Medlemmers Rettigheder. Forhaabentlig vilde Indstillingen til Ministeriet blive ledsaget af Flertallets Udtalelser om, at der toges et Arbejde fra Kæmneren, og at Flertallet derfor mente det rigtigst ogsaa at tage den for det oppebaarne Løn bort.

Simonsen hævdede, at Byraadets Flertal aldeles ikke vilde nedsætte Kæmnerens Løn. De 800 Kr. var for Havnens Arbejde, saa der kunde ikke tales om nogen Nedsættelse, selv om dette Beløb faldt bort. Han havde ved sin Virksomhed i Budgetudvalget faaet den Opfattelse, at det var Bogholderen, der var den egentlig centrale i den

økonomiske Administration. Forøvrigt var der tillagt Bogholderembedet 600 Kr. for Bestyrelse af Begravelseskantoret, og dette Beløb kunde meget vel bortfalde, naar dette Embede engang blev ledigt, saa vilde Forholdet blive reguleret, uden at Lønnen blev nedsat. Flertallet kunde ikke paatage sig Ansvar for, at Lønnen muligvis ikke blev større end 3200 Kr. stigende til 4200 Kr., da det havde vist sin Villighed til at forhøje Lønnen noget. Ansvar for maatte derimod hvile paa Mindretallet, der ikke stillede sig imødekommende. Der blev i Udvalget ikke stillet noget Forslag om Forhøjelse, hvad Taleren heller ikke skulde gøre i Byraadet, kun vilde han bemærke, at han privat kunde tænke sig Lønnen sat til 3500 Kr. stigende til 4500 Kr.

L a u r s e n skulde ikke blande sig i Sagen, som den forelaa, da det ikke vilde være let for Byraadet at gøre nogen Forandring, naar Standpunkterne stod saa skarpt overfor hinanden i Udvalget, kun fandt han det underligt, at Hr. Simonson vilde fralægge sig alt Ansvar, da han og hans Meningsfæller dog maatte bære Ansvar for Forslaget om de 3200 Kr. til Begyndelsesløn. Den nemmeste Løsning var vel forøvrigt, at Havnen og Byen enedes om Kæmneren som hidtil. Han skulde ikke stille noget Forslag, men kunde godt gaa med til at sætte Begyndelseslønnen til 3500 Kr., naar Slutningslønnen saa kunde blive 5000 Kr.

R a h r havde ikke nægtet at gaa med til et Kompromis for at skabe Konflikt, men fordi han mente, at Bogholderen og Kæmneren burde være stillet ens. Der var nemlig ingen Tvivl om, at det var Kæmneren, der maatte bære det store Ansvar, selv om Bogholderen maaske nok havde noget mere Arbejde. Naar Lønnen blev lavere,

blev Stillingen ogsaa lavere, og en Løn af 4000 Kr. for det Arbejde og Ansvar, som den medførte, var ikke en Smule for meget.

Simon sen undrede sig over, at Hr. Laursen kunde paastaa, at Flertallet havde stillet Forslag om at sætte Begyndelseslønnen til 3200 Kr., da Kæmnerens Løn i Forvejen var 3200 Kr. stigende til 4200 Kr., hvortil saa kom de 800 Kr. fra Havnekassen. Udvalgets Flertal havde tvært imod tilbudt at forhøje den egentlige Løn noget.

Mikael Johansen hævdede, at Kæmnerstillingen efter Lønregulativet skulde lønnes med 4000 Kr. stigende til 5000 Kr. Naar Begyndelseslønnen nu ønskedes sat til 3200 Kr., vilde man altsaa indføre noget nyt, for der stod i Regulativet intet om de 800 Kr. fra Havnekassen. Forhaabentlig vilde Ministeriet nægte at forandre Lønregulativet allerede nu; skulde det imidlertid være villig dertil, vilde det være meget fornuftigt at sætte Lønnen til 3500 Kr. stigende til 5000 Kr., saaledes som foreslaaet af Hr. Laursen.

Jakob Jensen ønskede at vide, om Mindretallet tænkte sig, at Kæmneren ogsaa skulde have de 800 Kr., hvis Lønnen blev sat til 4000 Kr. stigende til 5000 Kr., og Havnekassererforretningerne ikke straks bortfaldt.

Formanden kunde forsikre, at det havde Mindretallet aldrig tænkt sig.

Simon sen antog, det maatte være nok, at de 800 Kr. stod i Budgettet, selv om det naturligvis var beklageligt, at de ikke var omtalt i Lønregulativet.

Formanden skulde ikke forlænge Debatten, men kun overfor Hr. Jakob Jensen, der havde slaaet paa, at der med Lønregulativet var sket et Forsøg paa at indskrænke Kommunens Selvbe-

stemmelsesret, oplyse, at de kommunale Funktionærers Lønninger efter Kommunalloven skulde optages i den kommunale Vedtægt, saa der var altsaa ikke sket nogen som helst Indskrænkning.

J a k o b J e n s e n maatte fastholde, at Raadet ved Lønregulativet havde fraskrevet sig Retten til at bestemme Funktionærernes Løn. Forøvrigt havde han ikke ganske brugt de Udtryk, som Formanden tillagde ham.

Udvalgets Flertals Indstilling vedtoges med 11 Stemmer mod 8.

12. (J. Nr. 45—1909). Indstilling fra vedkommende Udvalg angaaende Forslag fra Sundhedskommissionen til Tillæg til den under 6. Maj 1901 stadfæstede Sundhedsvedtægt for Aarhus Købstad vedrørende **Beskaffenheden og Indretning af Beværtningslokaler.** (Se Side 54.)

F o r m a n d e n oplyste, at Indstillingen gik ud paa at tiltræde Sundhedskommissionens Forslag, som han derefter gennemgik.

J u l. A n d e r s e n henstillede at ændre § 3 saaledes, at Vedtægtens Bestemmelser kom til Anvendelse paa alle Beværtninger betydeligt før end de i Paragraffen nævnte 10 Aar. Han var paa det rene med, at en Del af de tilsigtede Forbedringer vilde koste Husejerne en Del, men da der jo betaltes en uforholdsmæssig stor Leje af Beværtningslokaler, var det ikke mere end rimeligt, at disse Lokaler forbedredes snarest, hvor det tiltrængtes. Han kunde ønske Fristen sat til 2 Aar.

M i k a e l J o h a n s e n hævdede, at mange Ejere vilde lide stort Tab, hvis Fristen skulde sættes til 2 Aar, saa han vilde meget anmode om, at man her ligesom ved Vedtægten for Bagerier satte Grænsen til 10 Aar.

S i m o n s e n forekom det, at de 10—15 Be-

værtninger, der i den med Indstillingen følgende Beretning over Byens Beværtningslokaler var aller slettest betegnet, maatte kunne lukkes, hvis Sundhedskommissionen overhovedet havde nogen Myn- dighed. At de skulde kunne bestaa i 10 Aar uden at røres, var i hvert Fald ikke rigtigt. Hvor Ejendommene derimod var nogenlunde sunde, vilde det være rimeligt at indrømme en ordentlig Frist.

J a c o b s e n ansaa det for meget rigtigt, at Kommissionen havde sat Tidsfristen til 10 Aar; mange Ejere vilde ellers let komme til at lide alt for store Tab, da Lokalerne ofte var lejet ud for længere Tid. Derimod vilde det være meget heldigt, om Kommissionen tog lidt skarpere fat paa de Lokaler, der ikke egnede sig til Restaurationbrug.

J a k o b J e n s e n mente at vide, at Sundhedskommissionen allerede var skredet ind overfor flere af de i Beretningen daarligst omtalte Beværtninger. Han henstillede at følge Udvalgets Indstilling og blive ved de 10 Aar, idet han tvivlede om, at det vilde lykkes at faa Ministeriets Approbation paa Vedtægten, hvis der ikke blev sat en passende Frist.

J u l . A n d e r s e n fremhævede, at Sundhedskommissionen i sin Tid ikke tog i Betænkning at forbyde et stort Antal Værksteder i Kælderlokaler; men naar dette kunde ske, var der ingen Rime- lighed i at holde Haanden over saadanne Lokaler som de omtalte, hvori der dog skulde forhandles Spisevarer.

S i m o n s e n saa helst de omtalte daarlige Beværtningslokaler lukket. Grundejernes Tab ved det maatte man sætte sig ud over. Det var vel haabløst at stille noget Forslag, men han vilde dog anse det for heldigt, om man kunde henstille

154

til Sundhedskommissionen at fare strengt frem mod de 10 værste af Beværtningerne.

J. C P e t e r s e n oplyste, at Sundhedskommissionen hidtil ingen Regel havde haft for, hvilke Lokaler der kunde anerkendes til Restaurationsbrug. Derfor havde Kommissionen udarbejdet Forslaget, der saa var blevet behandlet af et Byraadsudvalg. Det var dette, der havde ladet Undersøgelsen foretage. Forslaget var nu enstemmigt vedtaget baade af Kommissionen og Udvalget. Maaske kunde det nok være tiltalende af Hensyn til de aller værste Lokaler at gøre Tidsfristen kortere, men dette vilde dog komme til at gaa ud over en Del Lokaler, der var i nogenlunde Stand. Skulde Fristen nedsættes til 2 Aar, vilde Følgen blive, at 97 af Byens 175 Beværtninger inden Udløbet af den Tid maatte forandres, og det vilde dog vist være lovlig meget at forlange. Det maatte endelig erindres, at Beværterne ret ofte flyttede, og at der i Vedtægten var en Bestemmelse om, at naar et Lokale gik over til andet Brug eller stod tomt i et Aar, gik det ind under Vedtægtens Bestemmelser. Sundhedskommissionen ventede iøvrigt kun paa det foreliggende Forslags Vedtagelse for at kunne skride ind mod de aller sletteste af Beværtningerne. Han kunde anbefale Indstillingen.

J a c o b s e n anbefalede Indstillingen. Hvis der var Lokaler, der ikke egnede sig til Restaurationsbrug, var der intet at sige til, om Sundhedskommissionen skred ind.

F o r m a n d e n gjorde opmærksom paa, at Kommissionen efter § 3 var berettiget til at skride ind mod de slette Lokaler.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 102—1909). Andragende fra de samvirkende Afholdsselskaber om at maatte overdrage

Koncessionen paa **Udskænkningssvogne** til et Aktieselskab.

L a u r s e n meddelte, at Brolægningsudvalget ikke saa Anledning til at imødekomme Andragendet og derfor indstillede at fastholde den givne Koncession. Udvalget kunde nemlig ikke skønne andet, end at Koncessionen efter de vedtagne Bestemmelser godt kunde forenes med et Aktieselskab, dog kun saaledes at Kommunen havde de samvirkende Afholdsselskaber at holde sig til. Hvorledes disse ordnede Forholdet kom iøvrigt ikke Byraadet ved.

J u l. A n d e r s e n saa meget vel, at Afholdsselskabet kunde ordne Sagen som det vilde, men det havde dog ikke villet lade et Aktieselskab tage Affære, før det havde forespurgt Byraadet. Naar dette imidlertid vilde se gennem Fingre med en Ordning, der af praktiske Hensyn var nødvendig, vilde der være almindelig Tilfredshed.

J a k o b J e n s e n forstod ikke, at Selskabet først søgte Koncession og saa bag efter forlangte denne overgivet til et privat Aktieselskab, særlig da Selskabet lige saa vel kunde drive Forretningen som et privat Selskab, hvis det da blot var Sagen, det drejede sig om. Vilde Selskabet imidlertid ikke selv overtage Sagen, kunde man ikke andet end nødes til at finde, at det var økonomisk Fordel, der var Drivkraften. Koncessionen faldt iøvrigt tilbage, hvis Selskabet ikke ønskede at drive den.

J u l. A n d e r s e n kunde forsikre, at der ikke for de enkelte tilsigtedes nogen Fordel. Formaålet var absolut ikke egennyttigt, men det var vanskeligt for Organisationen at skaffe Pengene.

L a u r s e n gjorde atter gældende, at den givne Koncession efter Udvalgets Mening tillod Organi-

sationen at ordne de indre Anliggender Sagen vedrørende, som den vilde.

J a c o b s e n forekom det, at Selskabet i Forvejen burde have overvejet, om det var i Stand til at føre Sagen ud i Livet, inden det søgte Koncessionen.

J a k o b J e n s e n forundrede sig over, at Hr. Jul. Andersen kunde sige, at Foreningen ikke kunde skaffe Pengene og realisere Sagen. Dette var i Modstrid med Hr. Andersens Udtalelser, da Koncessionen laa for.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 93—1909). Det foreliggende Andragende om Tilladelse til **Servering paa Fortovet** ud for Frederiksalle Nr. 38 bevilgedes paa de sædvanlige Vilkaar.

